

Foodtruck Fiësta

1.

Tinus
Jarig

Ik ben als Bertina Odilia Meijer bij de burgerlijke stand aangegeven. B.O.M. Niet alleen zijn mijn initialen niet iets om heel vrolijk van te worden, dat word ik vaak ook niet als ik me als Bertina voorstel. Mijn opa van vaderskant heette Bert en het eerste kind zou volgens familietraditie vernoemd worden. Het verhaal gaat dat mijn vader mijn tweede voornaam vergat op te geven: Marga, naar mijn oma Margaretha van moederskant. Kijk, dan was het een heel ander verhaal geweest. Odilia, zo heet mijn andere oma.

Het behoeft geen uitleg dat mijn moeder niet blij was toen ze op de papieren voor de hiepruk zag dat ze een 'BOM' gebaar had. Nou ja, ik kan redelijk opvliëgend zijn, dat wel. Mijn ouders hebben weleens verteld dat ik gelijk na mijn geboorte al een enorme keel opzette en knalrood werd van mijn eigen gekrijs. De kraamhulp zei dat het een goed teken was, dat er met mijn longen in ieder geval niets mis was. Geen eerste, vertederende babyfoto van mij waar ik op mijn moeders borst op mijn duim sabbelend rustig bij lig te komen van mijn gang door het geboortekanaal. Op de allereerste foto's van mij zie je een vuurrood, krijsend hoofdje boven een blauw dekentje uitsteken. Een ingebakerde tomaat. O ja, dat had ik nog niet verteld. Ze dachten dat ik een jongetje zou zijn.

Die ‘passie’ – zo zullen we het maar noemen – heb ik van mijn moeder. Ze praatte twee dagen niet meer met mijn vader na de ontdekking van het foutje bij de burgerlijke stand.

Mijn vader was mijn geboorte, zijn eerste kind en oudste dochter, in de dorpskroeg gaan vieren. Na een zware nacht was hij toe aan een borrel. Tijdens de weeën had hij een paar uur lang de wind van voren gekregen van mijn moeder. Waar had hij het lef vandaan gehaald om haar te bezwangeren? Zijn biertjes moest hij daarna een tijdje met links vasthouden, zijn rechterhand was door mijn moeder tot moes geknepen. Ik denk dat dat een van de laatste dingen was die mijn vader zonder overleg met mijn moeder gedaan heeft. Mijn ouders waren net twintig toen ze mij kregen, ik ben een moetje. Nu hebben jullie al een aardig idee hoe mijn familie in elkaar steekt.

Op kleuterleeftijd had ik een tijdje een vriendje dat Ernie heette. Als we samen aan kwamen lopen, riepen ze ‘Daar komen Bert en Ernie’ en deden ze een imitatie van de stemmetjes van de Sesamstraat-figuren. Ik begon dan te stampvoeten van al dat onrecht dat ons werd aangedaan, en dat was op den duur zelfs genoeg om niet meer met Ernie af te willen spreken.

Tot de dag van vandaag, mijn vierentwintigste verjaardag, noemt vrijwel mijn hele familie me Tina. Ook niet echt een naam die bij mijn typische Hollandse verschijning – blonde haren en blauwe ogen – past. Ik ben niet heel groot, redelijk slank, maar wel met vlees op mijn heupen en mijn achterste. Mijn beste vrienden noemen me Tien. Of Tinus. Dát vind ik wel leuke namen. Voor vrienden dan. Als ik jou niets vind, dan wil ik graag dat je me Bertina noemt.

Het is 25 maart en zoals altijd is het weer nogal niksigt, een dag voor twijfel tussen een trui en shirt met lange mouwen. Onbe-

stemd, een beetje zoals we ons vandaag allemaal voelen. Maart is geen fijne maand om jarig te zijn. Officieel breekt de lente vlak voor mijn verjaardag aan, maar als de zon toevallig schijnt op deze dag, is het nog te koud om buiten te zitten. Vaker regent het, we hebben zelfs een paar keer natte sneeuw gehad. Maart roert zijn staart. En dat gaat vandaag ook gebeuren, alleen niet door het weer, maar door mij. En door mijn moeder natuurlijk. Beter gezegd, haar afwezigheid.

Mijn vader heeft een grote slagroomtaart bij de Hema besteld, compleet met een setje veelkleurige kaarsjes die net iets dikker dan de gemiddelde injectienaald zijn. Van harte gefeliciteerd, Bertina!

Ik pulk de chocoladeletters ‘Ber’ eraf en steek ze in mijn mond. Je ziet er bijna niets van. Het is de eerste keer in mijn leven dat we mijn verjaardag zonder mijn moeder vieren. Nee, ze is niet dood, dat gelukkig niet. Toch is het eigenlijk best wel schokkend waarom ze er niet is: ze zit ergens in India met haar yogaleraar, mindful te wezen.

Mijn moeder ging op yoga om beter om te kunnen gaan met de spanning waar mijn drie jaar jongere zus Emilie (waarom heeft zij wel zo’n leuke naam?) en ik in huis voor zorgen, aldus haar eigen verklaring. Oké, ik geef toe, het kan best weleens – vaak – knallen tussen Emilie en mij, maar dat is toch bij alle zussen zo? Op internet heb ik gelezen dat dat ook door chronische stress bij een van de ouders kan komen. Misschien is dat wel het geval, en kunnen Emilie en ik er zelf niets aan doen.

Mam had *Eten, bidden en beminnen* van Elizabeth Gilbert gelezen en raakte er langzaam maar zeker van overtuigd dat ze ook op een ‘innerlijke zoektocht’ naar haar ware zelf moest. Yoga was goed voor haar stressniveau – minder goed voor dat van mijn vader toen ze steeds vaker ‘naar yoga’ ging (hier maak ik in

de lucht aanhalingstekens met mijn wijsvingers) en uiteindelijk helemaal niet meer thuiskwam.

Mathieu, heet de leraar van mijn moeder, oftewel Mat. Emilie en ik noemen hem Yogamat. Yogamat heeft mijn moeders innerlijke plekjes vast beter weten te vinden dan mijn vader. Aargh. Er doemt nu een beeld in mijn hoofd op dat ik zo snel mogelijk wil vergeten. Mijn moeder wilde altijd heel erg graag een ‘Libelle-gezin’. Dat is een gezin waar de meisjes de hele dag witte jurkjes dragen die aan het einde van de dag nog steeds wit zijn, waar ze netjes met mes en vork eten, aan tafel, en de kinderen zich de hele dag als engeltjes gedragen. Helaas, Emilie en ik zijn een hoop, maar geen engeltjes. En zeker niet in witte jurkjes. Spijkerbroeken zijn favoriet. De laatste keer dat ik ze geteld heb, lagen er twaalf in mijn kast.

Mijn vader, Bram, doet na het vertrek van mijn moeder aandoenlijk goed zijn best om het huishouden draaiende te houden. Hij heeft leren wassen en het kostte maar één knalroze was voordat hij doorhad dat zijn rode boxersshort bij de witte lingerie van Emilie en mij geen goed idee was. Ik ben ervan overtuigd dat hij dat nooit meer vergeet. Hij verdiepte zich in ‘koken’ en met zijn drietjes doen we nu het huishouden.

Het ‘koken’ betekent voor mijn vader dat hij aardappels kan schillen (de aardappels hebben ongeveer de helft van het volume dat ze hadden voordat hij ze ging schillen), verse groente tot in de perfectie tot prut kan koken (al een hele verbetering: eerst kookte hij groente uit blik) en gehaktballen kan bakken (waar je a. een inbreker mee dood kunt gooien mocht het nodig zijn, b. mee kunt jeu-de-boulen en c. acuut een hoge bloeddruk van krijgt). Hij is daarentegen wél een baas in pannenkoeken bakken.

Genoodzaakt door de belabberde kookkunsten én omdat Emilie en ik weigerden om om de dag sperziebonen of bloemkoolpap

te eten en je niet drie keer in de week pannenkoeken kunt eten, ben ik me gaan verdiepen in de edele kunst van het koken. Ik ben het alsmáar leuker gaan vinden, ten koste van mijn studie psychologie. Steeds vaker zit ik op sites met lekkere en aparte gerechten, ga ik naar de markt om de bijpassende bijzondere ingrediënten te vinden en vervolgens de keuken in om te experimenteren met de verse groentes en vruchten die ik gescoord heb. Steeds minder ben ik op school te vinden, de Hogeschool Rotterdam. En vandaag is de dag aangebroken: ik kan het niet langer verborgen houden. D-day: Droom Dag, Duivelse Dag of Drop-de-bom-Dag: vlak voor de visite komt, drop ik, BOM, die bom. Ik hoop niet dat mijn vader uit zijn stekker gaat. Of erger, dat hij zegt dat hij teleurgesteld is in me. Dat zou een fijn verjaardagscadeau zijn.

Pa komt de keuken in en peutert de kaarsjes uit de plastic verpakking, wat op zichzelf al een hele uitdaging is. Daarna begint hij de vierentwintig priegelige kaarsjes in alle kleuren van de regenboog, voorzichtig in de taart te prikken. Het verdedert me, die ruwe, grove vingers bedekt met littekentjes, die normaal met een hamer en hout in de weer zijn en nu zorgvuldig op gelijke afstand de kaarsjes plaatsen. Het gaat perfect, zijn timmermansoog is nog net zo scherp als het altijd al was. Ik snap nog steeds niet waarom mijn moeder er met Yogamat vandoor is gegaan. Hij zal wel kwaliteiten hebben waar ik niet aan wil denken.

Mijn vader is aannemer, zzp'er, en werkt zich een slag in de rondte voor ons. Hij is trouw als een sint-bernard en de goedheid zelve – blijkbaar is dat voor sommige mensen nog niet voldoende. Het huwelijk van mijn ouders kende niet veel dieptepunten, voor zover ik weet. Hoogtepunten ook niet, maar welk huwelijk heeft dat wel? We hadden het goed, geen geldzorgen

volgens mij, een leuk huis en ieder jaar gingen we in de zomer drie weken naar Frankrijk.

In het begin, toen mijn moeder net vertrokken was, huilde ik mezelf 's avonds soms in slaap. Eerst van verdriet, later van woede. Welke moeder laat haar kinderen nou zomaar in de steek? Ook al zijn we voor de wet volwassen, in zekere zin heb je altijd een moeder nodig, al is het niet meer voor de praktische dingen. Voor mijn vader vond ik het het allerergst.

Ze stuurde Emilie en mij na een week een bericht: Yogamat vond dat de navelstreng doorgeknipt moest worden en het was voor de zoektocht naar de kern van haar innerlijke godin beter om even al het contact te verbreken. Dat van die 'innerlijke godin' heb ik er zelf bij verzonnen.

Ik hoopte dat ze Mathieu zou wurgen met die navelstreng en bij zinnen kwam, maar helaas lijkt het erop dat ze voorlopig naar hem luistert. Het contact tussen ons is minimaal. Een klein, optimistisch deel van mij hoopt dat het komt omdat er in India slecht internet is, het duiveltje op mijn andere schouder fluistert me dan in dat waar een wil is, ook een weg is.

Pap zegt dat we niet zo hard moeten zijn voor haar. Mijn moeder heeft het vroeger niet echt makkelijk gehad en blijkbaar is ze wat ze gemist heeft dubbel aan het inhalen. Wat er in haar jonge leven aan de hand was, vertelt de familiegeschiedenis niet, daar doet hij een beetje vaag over. Mijn oma van moederskant wil niet over vroeger praten en mijn opa is al lang geleden overleden, die heb ik niet eens gekend.

Ik sla mijn arm om hem heen. 'Mooie taart, pap. Lief dat je dit geregeld hebt voor mij.'

In gedachten zie ik hem bij de Hema staan, tussen de broodjes en de rookworsten, terwijl hij voorzichtig de grote slagroomtaart in de grote boodschappentas probeert te schuiven zonder

het ding op zijn kop te kiepen. Zonder morren doet hij alle boodschappen die we – inclusief de looproute door de supermarkt – voor hem opschrijven. Hij nam netjes maandverband en tampons mee voor ons – alsof hij nooit anders gedaan heeft. Achteraf vonden we het toch een beetje sneu, een man die door zijn vrouw verlaten is en vervolgens die typische vrouwendingen voor zijn dochters mee moet nemen. Nu doen Emilie en ik een groot deel van de boodschappen.

Normaal gesproken zien we hem alleen in zijn werkkleding: een zwarte broek met heel veel zakken en lusjes die vast heel erg handig zijn voor allerlei zaken en een donkerblauw vest met zijn bedrijfslogo op zijn borst geborduurd. Vandaag heeft hij een spijkerbroek met een wit overhemd aan. Vanochtend vroeg hoorde ik hem steunen en kreunen en nu snap ik waarom. Hij heeft geprobeerd het overhemd te strijken. De vouw op de mouwen is scherp, maar dubbel, en loopt van de manchet helemaal door tot zijn kraag. Het maakt niet uit, hij heeft zijn best gedaan en dat is wat telt. Dat zeggen mijn ouders ook altijd tegen ons.

Pap pakt me vast en drukt een kus op mijn haar. Ik voel aan de haartjes op mijn hoofd die meebewegen met zijn zucht hoe hij zwaar uitademt. Het is een moeilijke dag, voor ons allemaal. Het is mijn eerste verjaardag waar mijn moeder niet bij is. Überhaupt de eerste verjaardag in ons gezin zonder haar. Mam is nu bijna twee maanden aan de andere kant van de wereld. Wat zou ze vandaag denken? Zou ze nog iets van zich laten horen of is dit in haar nieuwe leven een dag als alle andere? Over een uurtje komt de visite. Ik heb nog heel even de tijd om mijn plannen voorzichtig in de week te leggen.

Pap maakt zich van me los en opent een keukenkastje. Speurend gaan zijn ogen over de planken. Ik merk aan alles dat hij een beetje zenuwachtig is. Hij sluit het kastje weer en gaat door

zijn knieën om de andere kastjes te doorzoeken.

‘Waar zijn die fu...’ Hij komt overeind en wrijft langs zijn nek. ‘Die fijne gebaksbordjes.’

Ik open een van de keukenkastjes, haal er eerst een stuk of twintig Tupperware-bakjes uit – mam vond het leuk om Tupperware-party’s te geven en dan kocht ze natuurlijk zelf met de ‘gastvrouwenkorting’ ook altijd iets – en pak de stapel bordjes. ‘Hier.’

Met een opgeluchte blik op zijn gezicht pakt hij ze van me aan. ‘Dank je wel, lieverd.’

‘Pap...’ zeg ik aarzelend. Mijn vader is nu bezig om afgepaste schepjes koffie in het apparaat te gooien. Ik zie zijn lippen bewegen. Hij telt het aantal schepjes. Mama deed dat gewoon op gevoel. Uiteindelijk is het filter bijna vol en drukt hij het apparaat met een zucht van opluchting aan.

‘Ja, lief?’ Hij kijkt me aan en strijkt liefdevol een pluk haar achter mijn oor. Het eelt van zijn duim schuurt langs de huid achter mijn oor. ‘Ik kan gewoon bijna niet geloven dat je vierentwintig wordt vandaag. Waar blijft de tijd? Waar is het schreeuwende knalrode monstertje gebleven?’ Hij grijnst.

Dat vraag ik mezelf ook af.

Zijn opmerking sterkt me in mijn beslissing. Het heden is de beste tijd om de dingen te doen die je het liefste wil en om te stoppen met zaken die geen energie meer opleveren. Ik heb al een hbo-studie communicatie afgerond en omdat ik mezelf met mijn eenentwintigste niet op een saai kantoor zag zitten, ben ik meteen doorgerold naar de volgende studie. Superinteressant hoor, Praktische Psychologie: hoe de menselijke geest werkt is een onuitputtelijke bron van inspiratie en verwondering – datzelfde had ik thuis ook al ervaren. Ik ben er even klaar mee.

2.

Twee bommetjes

‘Pap,’ begin ik nog een keer. Hij is zo trots op ons, zijn meiden. Hij betaalt zonder morren onze studies en we krijgen nog zakgeld ook. Wie het horen wil vertelt hij vol genegenheid en liefde over ons. Afgezien van oma zijn wij nu nog de enige twee vrouwen in zijn leven die belangrijk voor hem zijn. Althans, hij is mam natuurlijk niet zomaar vergeten na bijna vijfentwintig jaar huwelijk, maar ze is even niet zijn favoriete vrouw op aarde, kan ik me indenken. Emilie studeert ook nog, aan de Hogere Hotelschool.

Ik ben volwassen, toch wil ik nog steeds het liefst de goedkeuring van mijn ouders, nu dus mijn vader, bij alles wat ik doe. Geen idee of ik die ga krijgen. Ik pluk aan de velletjes op mijn lip, een van mijn rare trekjes die boven komt drijven als ik zenuwachtig ben.

‘Ik moet je iets vertellen.’ Ik open de besteklade en pak er de vorkjes voor de taart uit. De lade is weer een rommeltje. De messen, vorken en lepels liggen door elkaar, ik zie broodkruimels en een gedroogde erwt. Het is hoog tijd dat hij weer eens goed schoongemaakt wordt. Met mijn zweterige handen probeer ik de boel een beetje te fatsoeneren.

Hij komt naast me staan en legt zijn grote hand op mijn arm. ‘Je kunt me alles zeggen, dat weet je toch?’

Geen idee wat er allemaal door zijn hoofd gaat op dit moment, misschien valt het mee als ik vertel wat ik van plan ben. ‘Ik wil een sabbatical nemen.’ Zo, het is eruit.

‘Een sabbatical? Wat bedoel je?’ Hij vouwt zijn armen over elkaar heen, draait zich om en leunt tegen het aanrecht. Ik stop met het rommelen in de la en kijk hem aan. Sabbaticals of studiepauzes of zoiets anders frivools hadden ze niet in zijn tijd. Je ging naar school, je leerde een vak met je handen of met je hoofd, en dan werkte je tot je pensioen om voor je gezin te zorgen.

‘Nou, gewoon. Ik zet mijn opleiding even... in de ijskast. Een studiepauze. Minimaal een halfjaar,’ zeg ik zacht. ‘Voorlopig. En daarna beslis ik hoe ik verder ga.’

Zijn gezicht betreft. ‘En dan? Wil je gaan reizen? Naar mama?’

‘Nee. Ik wil niet naar mama. Ik... ik wil een foodtruck kopen.’

‘Een fóódtruck? Hoe kom je daar nou opeens bij?’ Met een fronsende blik kijkt hij me aan.

‘De afgelopen maanden ben ik tot de ontdekking gekomen dat ik koken heel leuk vind. Mijn studie... nou ja, die vind ik iets minder leuk. En zwaar. En na alles hier,’ ik maak een zwaaiende beweging met mijn arm, ‘na het overlijden van opa en met mam en zo, heb ik écht heel erg veel zin om iets heel anders te doen. Voor een poosje.’

Hij knikt bedachtzaam.

Dit gaat beter dan verwacht. Gelukkig maar – ik heb niet verteld dat ik mijn studie inmiddels al officieel stopgezet heb, zodat ik geen collegegeld voor dit semester hoeft te betalen. Als het echt helemaal niets wordt, kan ik altijd in september weer beginnen. Ik doe er een schepje bovenop. ‘Het plan is om voorlopig in Nederland te blijven, dus ik ben gewoon heel vaak thuis bij jou en Em. Als ik een foodtruck heb gevonden, kun jij misschien wel helpen om die kar een beetje te verbouwen. Je

bent zo handig.’ Ik glimlach liefjes naar hem. ‘Ik wil het geld dat ik van opa Bert gekregen heb ervoor gebruiken.’

‘Het geld dat je van mijn vader geërfd hebt, was voor je toekomstige huisje. Voor een bank om op te zitten en een bed om in te slapen. Niet om met een rondreizend circus eten uit te gaan delen.’

Ik schiet in de lach. ‘Een rondreizend circus! Dat is het niet echt. Echt niet, zelfs.’

Pap kijkt me nog steeds streng aan.

‘Ik wéét dat opa dat gezegd heeft.’ Ik haal mijn schouders op. ‘Maar opa zou het vast ook prima gevonden hebben dat ik zijn erfenis besteed aan het waarmaken van mijn droom. Béter, misschien zelfs.’

Emilie komt de keuken binnenlopen. Ze stopt abrupt als ze onze gezichten ziet. ‘Wat staan jullie serieus te kijken? Is er iets gebeurd?’ Ze houdt haar hoofd een beetje schuin en kijkt me onderzoekend aan. ‘Ben je zwanger of zo?’

Ik schiet in de lach en schud mijn hoofd. ‘Van wie zou ik zwanger moeten zijn?’ Nu is mijn aankondiging voor paps hopelijk iets minder schokkend. ‘Ik vertel pap net van mijn plannen om een tijdje met mijn studie te stoppen en een foodtruck te kopen.’

Emilie barst in lachen uit en geeft me een duw tegen mijn schouder. ‘Jij en een fóódtruck?’

Ze ziet dat ik niet teruglach. Haar blik schiet van pap naar mij. ‘Serieus dus?’ Emilie pakt een hapje van de schaal met tapas die ik voor vanmiddag gemaakt heb. Toby, onze bejaarde boerenfox, komt met zijn zwarte dopneus trillend in de lucht gestoken op ons aflopen. Het grootste gedeelte van de dag slaapt hij, maar als hij wat lekkers ruikt of een kans ziet iets wat van het aanrecht valt op te eten voordat wij het kunnen oppakken, komt hij aangetrippeld. Steeds als hij opstaat, loopt hij het eerste stukje

alsof hij satéprikkers in plaats van pootjes aan zijn lijfje heeft zitten. Zodra hij een tijdje in beweging is, gaat hij weer lopen zoals hij vroeger ook liep. Het arme beest was ook dagenlang van slag toen mam ineens verdween.

Emilie kauwt het driehoekje van filodeeg met geitenkaas, honing en stukjes walnoot weg, laat het laatste puntje vallen – Toby vangt het als een circushondje netjes op – en likt haar vingers af. ‘Lekker. Eigenlijk is het niet eens zo’n slecht idee. Behalve dat het inderdaad vrij lastig te combineren is met je studie.’

Ze wil een gevuld auberginerolletje pakken, maar ik geef haar een tik op haar vingers. ‘Straks is er niets over voor de visite.’

‘Ik hoop dat de oma’s dit soort hapjes lusten. Of... eigenlijk hoop ik dat ze ze niet lusten, dan is er des te meer voor ons over.’ Emilie trekt grinnikend de koelkast open en pakt een fles cola. ‘Misschien help ik je wel. Leuk, op festivals, gratis muziek, vrolijke mensen. Beter dan vakkenvullen bij de Jumbo in het weekend.’ Ze begint te stralen.

Ik kijk naar mijn vader. Zie je wel, goed idee.

‘Goed. Je hebt al een papiertje op zak, godzijdank. Je bent nog hartstikke jong. Beter dat je nu gaat onderzoeken wat je écht wil dan na vijftwintig jaar huwelijk.’

Emilie en ik kijken elkaar aan. Paps gezicht betreft niet, ondanks dat we de pijn die in zijn woorden besloten liggen, alle drie elke dag voelen. Sterker nog, het lijkt net alsof een mondhoek omhooggaat en er iets van een ondeugend lachje tevoorschijn komt.

‘Nu we hier met zijn drietjes zijn, wil ik jullie graag ook iets vertellen. Ik... ik heb iemand ontmoet.’

Pap lijkt opeens het rek met keukengerei aan de andere muur héél erg interessant te vinden. Dromerig staart hij over onze hoofden heen voor zich uit. Met open mond gapen Emilie en ik hem aan.

‘Waar?’ Is het enige zinnige wat ik uit weet te brengen.

‘Bij linedancen.’ De glimlach op zijn gezicht breekt nu echt door.

Nadat mijn moeder was vertrokken en hij geen klusjes en opdrachten meer van haar kreeg, verpieterde hij na het eerste weekend al zichtbaar. Onderuitgezakt voor de televisie zat hij te zappen tussen Discovery Channel, voetbalprogramma’s en de Formule 1. Een mens kan op een moment genoeg programma’s gezien hebben over de leuke dingen die ánderen doen. En zeg nou zelf, over mannen die achter een balletje aanhollen of eentje die in een raceauto zo snel mogelijk rondjes moet rijden ben je op een gegeven moment toch wel uitgepraat? Dit vroeg om een *call to action* van ons.

Zo gezegd, zo gedaan. Drie weken geleden dwongen Em en ik mijn vader zowat om het huis te verlaten. Ik had gelezen dat er een linedancecursus in het buurthuis werd gegeven en aangezien mijn vader gek is op westerns en de liedjes van Willie Nelson en Dolly Parton, had ik hem zonder zijn medeweten aangemeld. Vroeger werden we in de auto op weg naar Frankrijk gedwongen om urenlang naar de liedjes van de bebaarde country-and-westernzanger en de vleesgeworden leeftijdsloze barbiepop te luisteren, en dit was onze zoete wraak. Er zou een coverband spelen tijdens die cursus en als hij er eenmaal was, dan zou hij het vast wel leuk vinden. We hadden een nieuw, geruit overhemd voor hem gekocht en zijn hipste spijkerbroek klaargelegd. In de garage vonden we zelfs een paar oude cowboylaarzen die er met een flinke schoonmaakbeurt, een paar keer in de binnenkant sprayen met zijn aftershave en een lik schoensmeer, nog best mee door konden.

Als twee ouders die hun kind voor de eerste keer naar de kleuterschool brengen, hadden Emilie en ik hem bij het buurt-

huis afgeleverd. Tot zijn verbazing – de eerlijkheid gebiedt te zeggen: eigenlijk ook wel een beetje tot de onze – had hij daar een geweldige avond. Helemaal blij kwam hij thuis, waar wij Netflixend op de bank gespannen op hem zaten te wachten, zoals het twee bezorgde (lees: nieuwsgierige) dochters betaamt.

‘Weten jullie nog dat hier vroeger het gezin Frederiks in de straat woonde?’

Mijn maag trekt samen. Of ik dat nog weet? Bij de familie Frederiks hing altijd een beetje een gespannen sfeer in huis. Vader Koos was er vaker niet dan wel. Mijn vader en Koos Frederiks konden het niet erg met elkaar vinden, hun contact bleef beperkt tussen een opgestoken hand als ze elkaar zagen of een ‘mogge’ als ze het niet konden vermijden om iets te zeggen. De moeders hadden als bijna-buurvrouwen het meeste contact met elkaar, zoals dat meestal gaat in een straat met opgroeiende kinderen. Maaïke Frederiks was een beetje een grijze muis. Lief en vriendelijk, ietwat terughoudend, geen opvallende verschijning.

Nog veel belangrijker: Maaïke en Koos Frederiks hadden twee zonen: Mats en Olaf. De broers waren zonder enige twijfel de twee knapste jongens uit het dorp, dat wil zeggen als je van donker haar, felblauwe ogen, een lach die het ijs op de Noordpool nog sneller kan doen smelten en een ruig randje houdt. Als een kind de genenpoel van twee vaders kon hebben, zouden ze een mix van de genen van Bradley Cooper en Robbie Williams zijn.

Mats was de oudste van de twee. Jarenlang zagen we elkaar elke dag in de straat en op de middelbare school. Ik had een stiekeme crush op mijn buurjongen, ervan overtuigd dat hij nooit wat in mij zou zien. Tijdens een buurtbarbecue sloeg de vonk op eens over. Het was een geweldige avond, een zwoele zomeravond in juli. De hele dag waren we met alle buurtbewoners bezig geweest met de voorbereiding van het feest, we keken er allemaal

ieder jaar naar uit. Op de avond zelf sleurde mijn buurmeisje Laura me de provisorische dansvloer op – nou ja, dansvloer: een paar vloerkleden van de kringloop. Olaf en Mats kwamen erbij staan. We hadden allemaal stiekem wat gedronken en voordat ik goed en wel besepte wat er gebeurde, stonden Olaf en Laura en Mats en ik in het steegje achter onze huizen te rotzooien. Als ik me goed concentreer, kan ik me de geur van die avond nog herinneren. Smeulende kooltjes in de barbecues vermengd met de lucht van de vochtige hederen waar we tegenaan stonden, en de heerlijke frisse geur van Mats natuurlijk. Laura en Olaf hielden het een paar weken vol, Olaf was een fladderaar. Tussen Mats en mij nam het al snel serieuze vormen aan.

De twee jaar daarna waren we onafscheidelijk. Hij was mijn eerste, echte vriendje en eigenlijk: de enige serieuze relatie die ik tot nu toe heb gehad. Hoteldebotel waren we van elkaar. Ik zat op de havo, Mats had op dezelfde scholengemeenschap les, maar hij zat op het vmbo, een klas hoger. Hij had nooit veel zin om te leren, deed liever iets met zijn handen, zei hij altijd. Onze tijd samen was heerlijk, de dagen eindeloos, de beste jaren uit mijn leven tot dan toe. Totdat hij verstrikt raakte in een ruzie die uitliep in een heftige vechtpartij. Het gerucht ging de ronde dat de broers in drugs dealden en dat het knokken daardoor was ontstaan. Per direct verboden mijn ouders – en vooral mijn moeder – me om nog langer met hem om te gaan.

De dag dat het ondenkbare gebeurde, kan ik me nog precies herinneren. Ik zat rustig te leren aan de grote tafel in de huiskamer. De volgende dag had ik een proefwerk biologie en mam wilde me altijd overhoren voor een repetitie. Daarvoor was ze gaan theedrinken met een aantal buurvrouwen om de gezamenlijke barbecue van die zomer voor te bespreken. Maaïke Frederiks was er dit keer niet bij. Mam kwam met een serieuze

gezicht thuis en schoof aan de tafel. Ze zuchtte zo hard dat mijn papieren die op tafel lagen ervan wapperden. Ze pakte mijn handen vast. De hare waren koud, ondanks dat het buiten best aardig weer was. Dat weet ik nog, ik keek enorm uit naar het buurtfeest van die zomer.

Met een gepijnigde blik in haar ogen vertelde ze dat ik niet meer met Mats om mocht gaan. Hij was een agressieve vechtersbaas, had te maken met drugshandel, zo ging het gerucht. Mensen – meisjes – konden beter uit zijn buurt blijven. Roddels gingen bij ons in het dorp met de snelheid van het licht rond. Soms was het fijn om in een kleine gemeenschap te wonen, mensen stonden voor elkaar klaar als het nodig was. Maar bij dit soort gebeurtenissen was het een regelrechte ramp. Die dag haatte ik het kleinzielige, bekrompen gedoe uit de grond van mijn hart.

Eerst lachte ik om dat plotselinge rare gedrag van mijn moeder, ervan overtuigd dat ik dat stomme idee dat nergens op sloeg wel uit haar hoofd kon praten. Ze wist toch hoe Mats was? Hij was altijd netjes en beleefd als hij bij ons was. Hij had zelfs nog nooit zijn stem tegen mij verheven. Oké, we rookten weleens een jointje en dronken stiekem een drankje – dat vertelde ik er natuurlijk niet bij en bovendien was ik inmiddels achttien en was het legaal –, maar Mats gevaarlijk en agressief? Een drugsdealer? De kans dat Pasen en Pinksteren op één dag vallen en dat het dan twintig graden vriest en er op het einde van de dag een regenboog verschijnt met een pot goud aan de voet ervan, was ongeveer even groot als het idee dat hij niet goed voor mij zou zijn.

‘Mam, doe normaal.’ Ik schoof mijn boek naar haar toe. ‘De repetitie gaat over hoofdstuk 20 tot en met 25.’

Ze besteedde geen aandacht aan mijn lesboek. Ze legde haar

vlakke hand erop en zei: ‘Bertina, ik meen het. Ik wil niet dat je nog langer met hem omgaat.’

Ik vloog op en verhief mijn stem: ‘Dit is echt complete bullshit! Jullie weten helemaal niet hoe hij echt is! Mats is niet agressief. Hij is het liefste vriendje dat een meisje kan hebben.’

‘Ik snap dat je dit niet wilt horen. Soms zijn de keuzes van ouders... moeilijk.’ Mam kwam naast me staan en wilde haar arm om mijn schouders leggen.

‘Mam, écht, doe normaal, alsjeblieft,’ smeekte ik, mijn handen tegen elkaar alsof er een god was die me bij kon staan in deze absurde situatie.

Ze was onverbiddelijk. Koppig, net als ik. Toen ik begreep dat het niet ging lukken om dat vreemde waanidee uit haar hoofd te praten, sloeg de paniek toe. Ik werd de tijd daarna zo ongeveer opgesloten in huis. Hoe ik ook probeerde te onderhandelen, smeekte, huilde: het hielp allemaal niets. Ik haalde een magere 2 voor de repetitie.

Pap had nog geprobeerd mam over te halen om Mats bijvoorbeeld bij ons thuis uit te nodigen, zodat hij erop kon toezien dat er niets gebeurde dat niet door de beugel kon. Het was totale onzin, ik was compleet uit mijn stekker gegaan toen ik doorhad dat hij al bij voorbaat als een gevaarlijke crimineel behandeld werd – hij kreeg niet eens de kans zich te verdedigen. Toch was ik bereid daarmee akkoord te gaan als dat betekende dat ik hem kon blijven zien. Zelfs dat wilde mam niet. Ze was niet te vermurwen. We mochten elkaar niet meer zien en zodra ze van iemand in het dorp zou horen dat we elkaar toch nog ontmoeten, zou ik huisarrest krijgen en kon ik mijn zak- en kleedgeld inleveren.

Mats was juist iemand die opkwam voor degene die dat zelf niet kon. Dat hij echt iets strafbaars had gedaan, kon ik niet

geloven, maar mijn moeder bleef onverbiddelijk bij haar eerdere standpunt. De avonden dat ik huilend in slaap was gevallen om het onrecht dat ons twee werd aangedaan, zijn niet op twee handen te tellen. Met tien handen erbij nog steeds niet.

Ik wist wel dat Mats niet het braafste jongetje van de klas was, maar dat had me juist altijd aangetrokken in hem. *Opposites attract*. Diep vanbinnen was hij een goed mens. Voor mij was hij altijd lief en zorgzaam. O zo teder en voorzichtig bij onze eerste keer.